

**LÄNSRÄTTEN I
VÄNERSBORG**

Ingrid J Murisoja

DOM
2009-12-21
Meddelad i
Vänersborg

Mål nr
2761-09 E

SÖKANDE

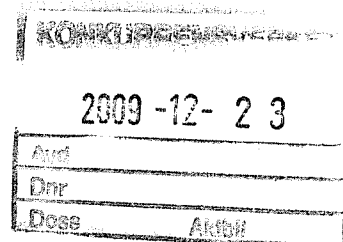
Svenska Trygghetsjouren AB, 556569-9740
Derbyvägen 18
212 35 Malmö

MOTPART

Lerums kommun
443 80 Lerum

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

Länsrätten avslår Svenska Trygghetsjouren AB:s ansökan om åtgärder enligt lagen om offentlig upphandling.

Dok.Id 77458

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1060	Residensgatan 23	0521-27 03 00	0521-27 03 80	måndag – fredag
462 28 Vänersborg		E-post: lansrattenivanersborg@dom.se		09:00-12:00 13:00-16:00

BAKGRUND

Lerums kommun (kommunen) genomförde en förenklad upphandling av larmmottagning för äldreomsorg och funktionshinder. Tre anbud inkom. Ett av anbuden lämnades av Svenska Trygghetsjouren AB (Bolaget). Genom tilldelningsbeslut den 15 oktober 2009 beslutade kommunen att anta anbud från SOS Alarm Sverige AB, (SOS alarm).

YRKANDEN M.M.

Bolaget yrkar att upphandlingen ska göras om och anför bl.a. följande.

1. Metoder och förmåga att söka personal som vidtar åtgärder efter larm (punkt 6.2 i förfrågningsunderlaget)

Det vinnande anbudet anger att "SOS söker personal via mobiltelefon eller i enlighet med annan rutin som fastställs av Lerums kommun" och beskriver sedan sin SMS-tjänst. Bolaget anger i sitt anbud "Vi söker personal enligt överenskommelse via mobil och via SMS". Sökningen av personal är nästan identisk men bolaget får mindre poäng i bedömningen. Kommunen har gjort en bedömning som gynnar SOS alarm.

2. Utbildningsnivå hos dem som tar emot larm (punkt 6.4 i förfrågningsunderlaget)

Det vinnande anbudet anger att SOS alarm inte kan ange antalet personal som tjänstgör utan hänvisar till antalet "SOS-operatörer" som också hantlar 112-larmen. Under samma punkt anger Bolaget exakta antalet personal som sysslar med trygghetslarm som det anges i anbudskravet.

Vidare anges i anbudsförfrågan (krav) att anbudsgivaren ska ange "hur stor andel av medarbetarna som är medicinskt utbildade (lägst undersköterska)". Det vinnande anbudet anger inte antalet medarbetare med krävd undersköterskeutbildning och vilken utbildningsnivå de har utan hänvisar

till att ”alla SOS-operatörer som besvarar trygghetslarmen har således utbildning i vårdarbete och en erfarenhet som motsvarar lägst undersköterskekompetens och vilken utbildningsnivå medarbetarna har”. Kommunen har inte tillgodosett att kräva en redogörelse för utbildningsnivån.

3. Reservsystem (punkt 6.5 i förfrågningsunderlaget)

Bolagets anbud värderas väsentligt lägre, trots att lösningen i stort är lika med anbudet från SOS alarm. Bolaget anger dessutom att det är samma vana personal som svarar på larmen oavsett avbrottsarten. En felaktig bedömning medför den låga poängen.

Kommunen anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande.

1. Metoder och förmåga att söka personal som vidtar åtgärder efter larm (punkt 6.2 i förfrågningsunderlaget)

I förfrågningsunderlaget ombeds anbudsgivaren beskriva tre punkter för att kommunen ska kunna bedöma anbudet: *metoder för hur anbudsgivaren söker personal inom kommunen, i vilken omfattning och hur snabbt anbudsgivaren använder sig av metoderna, hur anbudsgivaren utvärderar och förbättrar sina metoder.* Kommunen har tagit hänsyn till alla dessa parametrar när anbudet har bedömts. Kommunens bedömning är att det vinnande anbudet var 1 poäng (av max 10) bättre än Bolagets anbud, främst med hänsyn till hur anbudsgivaren utvärderar och förbättrar sina metoder.

2. Utbildningsnivå hos dem som tar emot larm (punkt 6.4 i förfrågningsunderlaget)

I det vinnande anbudet anges hur många som tjänstgör på den av larmcentralerna som normalt svarar på larm. Detta har kommunen bedömt som tillräckliga uppgifter för att kunna utvärdera anbudet. Gällande antal anställda med undersköterskekompetens så innehåller förfrågningsunderlaget en uppmaning att beskriva *hur stor andel av medarbetarna som är medicinskt utbildade.* Det vinnande anbudet har angett att *alla SOS-operatörer*

som besvarar trygghetslarmen har således utbildning i vårdarbete och erfarenhet som motsvarar lägst undersköterskekompetens. Kommunen anser att begreppet *alla* markerar andel som förfrågningsunderlaget efterfrågar. Bolaget har däremot inte angett andel med medicinsk utbildning utan redovisat utbildning på personnivå. Kommunen har ändå valt att använda informationen eftersom kommunen själv kunnat räkna på andelen. Att det, som Bolaget anför i ansökan, i samtliga fall hos Bolaget är undersköterskenivå framgår inte av Bolagets anbud. Hos de personer som redovisas som LO 10 och LO 17 framgår varken utbildning eller erfarenhet inom vårdområdet. Liksom i ovan nämnda punkt har kommunen utvärderat anbuden efter fler parametrar än de som bolaget kommenterat i sin ansökan. Alla punkter i 6.4 har legat till grund för kommunens bedömning.

3. Reservsystem (punkt 6.5 i förfrågningsunderlaget)

Det vinnande anbudet anger tydligt att *reservdriften testkörs en gång i veckan* medan Bolaget inte anger någon sådan testintervall. Bolaget beskriver ett tillfälle när reservsystemet testades i verkligheten 2003.

Bolaget har i genmäle anført bl.a. följande. Kommunen har inte tagit hänsyn till alla faktorer. Kommunen har också brustit i sin kontroll av angivna fakta i det vinnande anbudet.

1. Metoder och förmåga att söka personal som vidtar åtgärder efter larm (punkt 6.2 i förfrågningsunderlaget)

Bolaget vidhåller sin inställning och vill därutöver anföra att metoderna för sökning av åtgärdspersonal bestäms av kommunen. En utveckling av metoderna kan endast göras i samarbete med kommunen. Den vinnande anbudsgivaren är som övriga anbudsgivare hänvisad till kommunens anvisningar beträffande sökrutinerna. Det finns därför ingen i skillnad i förutsättningarna och arbetsmetoderna.

2. Utbildningsnivå hos dem som tar emot larm (punkt 6.4 i förfrågningsunderlaget)

Bolaget vidhåller att kommunen har brustit i att kräva en redogörelse av vinnande anbudsgivare beträffande utbildningsnivå och vilka utbildningar som anses ha likvärdighet med sjuksköterske- alternativt undersköterskeutbildning. Kommunen har utan kontroll godtagit anbudsgivarens uppgifter. Därutöver borde kommunen reagera på att larmen tas emot av larmoperatörer i en larmcentral som har andra samhällsuppgifter där en medicinsk utbildning knappast är huvudkravet för anställningen.

3. Reservsystem (punkt 6.5 i förfrågningsunderlaget)

Bolagets beskrivning är mycket detaljerad och motsvarar den i det vinnande anbudet angivna nivån. Kommunen har tydligen inte läst Bolagets anbud ingående. För back-upen krävs flera olika kontroller av systemen, vilket beskrivs i bolagets anbud under punkten ”övrigt”. Där anger Bolaget att reservaggregatet testas varje månad.

Kommunen har slutligen anfört bl.a. följande. Kommunens krav på att kontrollera fakta är inte långtgående. Kommunen hänvisar till Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål nr 3243-04 där rätten konstaterade att den upphandlande enheten inte är skyldig att kontrollera att lämnade fakta är riktiga såvida inte omständigheterna i det enskilda fallet ger anledning att ifrågasätta riktigheten av dessa.

DOMSKÄL

Gällande bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU föreskrivs att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 12 kap. 1 § LOU följer att en upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

I 16 kap. 2 § LOU stadgas bl.a. följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen

Av kommunens anbudsinvitan (förfrågningsunderlaget) framgår bl.a. följande.

5. Kravspecifikation (sid. 8)

Med utgångspunkt från de boende/vårdtagarna är det en svår uppgift att göra bedömningar vid mottagning av larm, varför denna uppgift ska

- utföras av specialutbildad svensktalande sjuksköterska/undersköterska eller motsvarande med bred erfarenhet inom sin profession.

6.2 Metoder och förmåga att söka personal som vidtar åtgärder efter larm (sid. 9)

Entreprenören ska ange vilka metoder ni som operatör använder Er av för att nå kommunens personal. Beskriv följande:

- Metoder för hur anbudsgivaren söker personal inom kommunen
- I vilken omfattning och hur snabbt anbudsgivaren använder sig av metoderna
- Hur anbudsgivaren utvärderar och förbättrar sina metoder.

6.4 Utbildningsnivå hos dem som tar emot larm (sid. 10)

Orsaken till att en kund larmar kan vara varierande. Ofta har dock larmet en anknytning till medicinska frågor eller omvårdnadsfrågor som kräver insikt och utbildning för att kunna bemöta på bästa sätt.

Beskriv följande:

- Hur många som arbetar i larmcentralen vid olika tidpunkter
- Vilken utbildningsnivå medarbetarna har samt redogör för hur stor andel av medarbetarna som är medicinskt utbildad (lägst undersköterska)
- Hur introduktion av nyanställda sker?
- Vilka utbildningsmöjligheter som finns i anbudsgivarens företag
- Rutiner för att få in extrapersonal
- Hur anbudsgivaren utvärderar och förbättrar sitt arbete med utbildningsfrågor.

6.5 Reservsystem (sid. 10)

Verksamheten ska bedrivas dygnet runt året runt. Entreprenören ska ange vilka reserv-/driftsäkerhetssystem som innehas för att kunna leva upp till detta även om det oförutsedda inträffar.

Beskriv följande.

- Hur reservsystemet är uppbyggt och fungerar
- Hur ofta backup-system testkörs
- Rutiner vid driftsstopp.

Länsrätten gör följande bedömning

1. Metoder och förmåga att söka personal som vidtar åtgärder efter larm (punkt 6.2 i förfrågningsunderlaget)

Bolaget har gjort gällande att kommunen har gjort en bedömning som gynnar SOS alarm eftersom Bolagets och SOS alarms anbud nästan är identiskt lika. Bolaget får dock mindre poäng i bedömningen, 8 poäng, jämfört med det vinnande anbudet, 9 poäng. Kommunen har uppgett att främst den tredje parametern, hur anbudsgivaren utvärderar och förbättrar sina metoder, varit utslagsgivande. I Bolagets anbud hänvisas härvid till att en förbättring av metoderna endast kan ske i samråd med kommunen medan SOS alarms anbud innehåller en beskrivning av hur förbättrade rutiner an-

måls till företagets kvalitetssystem, SOS Bättre. Utvärderingen i denna del förefaller därför vara korrekt gjord och kan inte anses strida mot LOU.

2. Utbildningsnivå hos dem som tar emot larm (punkt 6.4 i förfrågningsunderlaget)

I detta utvärderingskriterium ingår sex olika parametrar varav de två som omfattas av Bolagets ansökan.

När det gäller den efterfrågade uppgifter om hur många som arbetar i larmcentralen vid olika tidpunkter har SOS alarm i sitt anbud angivit att antalet larmoperatörer som tjänstgör vid en larmcentral varierar beroende på tidpunkt och veckodag och som exempel redogjort för bemanningen vid dess larmcentral i Halmstad. SOS alarm har således i sitt anbud redogjort för bemanningen utifrån sin organisation, vilket är det som efterfrågats i förfrågningsunderlaget. Att en anbudsgivare skulle vara tvungen att antalsmässigt precisera samtidigt tjänstgörande larmoperatörer framgår inte av förfrågningsunderlaget.

SOS alarm har i sitt anbud angivit att alla SOS-operatörer som besvarar trygghetslarm har utbildning i vårdarbete och en erfarenhet som motsvarar lägst undersköterskekompetens. I anbudet har SOS alarm således redogjort för utbildningsnivån hos personalen, men av anbudet kan inte utläsas hur stor andel av personalen som har medicinsk utbildning. Den efterfrågade uppgiften utgör inte ett skall-krav. Den ingår som en del i en av de sex parametrarna i detta kvalitetskriterium. Den poängsumma som åsatts respektive anbud är således en sammanvägning av dessa olika parametrar. Enbart baserat på vad Bolaget avseende detta kriterium i övrigt anfört kan inte den slutsatsen dras att förevarande brist i anbudet medför att den sammanvägda poängbedömningen är felaktig. Det saknas därför anledning att förordna om åtgärd mot kommunens utvärdering beträffande detta kvalitetskriterium.

3. Reservsystem (punkt 6.5 i förfrågningsunderlaget)

Bolaget har uppgett att Bolagets lösning är i stort sett lika det vinnande anbudets men det vinnande anbudet har fått 10 poäng medan Bolaget fått endast 6 poäng. Kommunen har konstaterat att SOS alarms reservdrift testkörs en gång i veckan men att Bolaget inte skulle ha angett något sådant testintervall. Bolaget har i genmäle rätteligen påpekat att det i anbudet på punkten övrigt framgår att reservaggregatet testas en gång i månaden. Oavsett kommunens förbiseende i denna fråga konstaterar länsrätten att SOS alarms testkörningar sker oftare än Bolagets, vilket kan förklara en skillnad i utvärderingspoäng. Inte heller här kan länsrätten således finna en felaktighet i utvärderingen.

Sammanfattningsvis har det inte framkommit att upphandlingen har gjorts i strid med gällande principer i LOU eller de villkor som uppställts i förfrågningsunderlaget. Bolagets ansökan inklusive samtliga yrkanden däri ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B)

Henrik Brüsin

